

Motion till riksdagen 2005/06:N364

av Lilian Virgin och Christer Engelhardt (s)

Insatser för att utveckla Gotland

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om insatser för att utveckla Gotland.

Motivering

Under de senaste åren har en stor omställning skett på den gotländska arbetsmarknaden. Flextronics har avvecklat sin verksamhet på Gotland. På några år har över 1 200 arbetstillfällen vid Flextronics försvunnit. Försvarsbeslut har vid olika tillfällen gjort att KA3 i Fårösund, Lv2 och A7 i Visby och vid senaste försvarsbeslutet P18 i Visby lagts ned. Från att ha varit ett samhälle där den militära verksamheten utgjort en betydande del är omställningen till annan verksamhet stor. Många företag har varit beroende av försvaret för sin verksamhet och många arbetstillfällen både i näringslivet och direkt inom försvaret har påverkats eller upphört. Gotland har lovats ersättningsarbeten och etableringen av dessa pågår och välkomnas i samhället. Arbetslösheten är större på Gotland än i riket.

Regeringen har dessutom utlovat särskilda satsningar på Gotland. I det s.k. Gotlandspaketet som presenterades i juni 2004 finns bl.a. löfte om att inrätta ett Östersjöcentrum, fördubbling av antalet studenter vid Högskolan inom en tioårsperiod, forskning med inriktning mot Österjösamarbetet, en ny avdelning inom Sida med inriktning på integration och samverkan med de nya EU-länderna i Östersjöregionen, flyttning av tjänster från Svenska Spel i Sundbyberg till Visby. Regeringen har, i sin satsning, tagit fasta på det som är unikt och utvecklingsbart för Gotland.

Ersättningsarbeten för det nedlagda försvaret och de satsningar som utlovats i Gotlandspaketet har fungerat som en injektion för en positiv utveckling. Det återstår en del att göra för att löftena från Gotlandspaketet skall infrias. Formerna för Östersjöcentrum har utretts och vi väntar på beslutet, vi väntar på de utlovade arbetstillfällena hos Svenska Spel och vi ser fram emot de utlovade satsningarna på högskolan. Högskolan på Gotland har en stor del i

Fel! Okänt namn på

den positiva utvecklingen som sker, vi vill att den förstärks ytterligare, inte minst för att öka kompetensen hos befintliga företag och stimulera framväxten av nya.

En intressant projektverksamhet pågår inom GotSam. Det är länsstyrelsen, kommunen, polisen, Försvarmakten, Kustbevakningen och Sjöfartsverket som i ett unikt projekt samverkar för hantering av allvarliga olyckor och samhällskriser på ön. Det är särskilt viktigt och angeläget, med hänsyn till nedläggningen av de fyra regementena på ön, att projektet blir lyckosamt. Tyvärr har Tullen som tidigare ingått i projektet dragits ut ur i och med den omorganisation där de lämnade Gotland. Det borde vara möjligt, med hänsyn till den utökning av tullpersonal som aviserats i budgetpropositionen att överväga att på nytt delta i Gotsam.

Gotland har en natur med höga värden. Den gotländska faunan och skogen utpekade i stor utsträckning som skyddsvärda. Natura 2000-områden och formellt skydd av skog på Gotland konkurrerar om samma mark som är värdefull för cement- och kalkindustrin. Det borde vara möjligt att låta industrin utvecklas och naturskydd främjas med hänsyn till båda intressena. Den osäkerhet som industrin upplever om naturvärdena utpekade i första hand kan hämma utvecklingen. Gotland är beroende av att industriarbetena består.

Jordbruk, trädgårdsnäring och fiske är viktiga näringar på Gotland. Att utveckla Gotlands livsmedelsinstitut ytterligare är en viktig åtgärd. Fisket är viktigt både för näringen som sådan och för turismen. Det är angeläget att långsiktigt trygga näringen genom förbättringar av Östersjöns miljö. Betodlingen är omfattande på Gotland. De förslag som diskuteras om en omställning av stödet för betodlingen oroar. Det är viktigt att betodlingen kan bestå och om kompensation skall ges för förändring av stöden skall kompensationen tillfalla de betodlare som drabbas som ett gårdsstöd.

Satsningen på vindkraft har varit lyckosam och flera etableringar är möjliga, framför allt till havs. De erfarenheter som gjorts är det bra att använda sig av för andra vindkraftsetableringar. Högskolan på Gotland har etablerat ett vindkraftcentrum som samlar kunskap och erfarenheter som kan vara av betydelse för att på ett positivt sätt använda vid nyetablering av vindkraftverk och anläggningar. Högskolans vindkraftcentrum borde vara av intresse för hela landet och godkännas som ett nationellt centrum. I årets budgetproposition satsas ytterligare resurser för energiforskning. Om en del av dessa pengar tillförs Högskolan på Gotland för Vindkraftcentrums räkning kan ännu mer göras för utveckling av vindkraft i hela landet.

Det som är av avgörande betydelse för utvecklingen av Gotland är kommunikationerna. Den färjetrafik som nu bedrivs fungerar mycket bra. Väg 73 mellan Nynäshamn och Stockholm har i dagarna börjat byggas om. Allt skulle fungera mycket bra om inte den senaste tidens orosmoln hopat sig över färjetrafiken. Rikstrafiken säger sig sakna de pengar som behövs för att bedriva färjetrafiken i nuvarande omfattning. Det talas om färre turer och högre priser. Eftersom färjetrafiken är att jämföra med vägar på andra ställen i landet så är det förödande om tillgången till färjetrafiken begränsas genom färre turer eller högre priser. Ingen annanstans överväger man stänga av länsvägar periodvis för att de är för dyra att underhålla.

Fel! Okänt namn på

Både för näringslivet, turismen, för andra besökande och för oss gotlänningar är en bra färjetrafik förutsättningen för en levande del av Sverige och för en lyckosam utveckling. De satsningar som görs för nya arbetstillfällen förutsätter att det finns en fungerande trafik.

Fraktkostnaderna har diskuterats i många år tills de för några år sedan låstes i fem år innan diskussionerna skulle tas upp på nytt. Det kan nu vara skäl att på nytt överväga en långsiktig lösning för fraktkostnaderna. Det är särskilt angeläget för de branscher som hanterar stora mängder av varor med låga priser som t.ex. grönsaker och ägg.

Gotland har goda utvecklingsmöjligheter men det krävs särskilda insatser för att de ska kunna förverkligas. Vi har pekat på ett antal angelägna åtgärder.

Stockholm den 29 september 2005

Lilian Virgin (s)

Christer Engelhardt (s)